

tre quina fora la manera de no badallar. Uns quants cregueren haver trobat la causa i proposaren l'unió entre tots, la germanor, que amb el respecte i plantejament a la societat dels problemes general com a collectivitat que volia recobrar el valor econòmic i el prestigi moral que en altres països la classe tenia, cerqués remei a la cosa; i amb penes i treballs sens fi, aconseguiren fer una unió de noms, mes no de voluntats.

Eren massa arrelats l'egoisme i l'individualisme per a borrar-lo així, planerament; era potser un pecat original de la raça i prompte, ben prompte, hom compregué que molts s'havien unit amb l'idea de crear una força al seu exclusiu servei i no podien parlar-los de millores collectives. Ells no comprenien semblants falòrnies... ells volien un "duro" més cada dia, un sou més... un contrincant menys; res que no fós això no ho comprenien ni els interessava.

S'emprengueren croades, s'entaularen lluites amb les entitats explotadores, i les croades foren estèrils i les lluites enervants, perquè els pitjors enemics foren els companys que allí hi tenien una capelleta. Veritat que en llur capelleta no hi cremava cera, mes ells la defensaven servint falsament llur egoisme i mancant greument als elementals deures de classe.

I els apòstols passaren disgustos, mals de cafè i privacions, estèrilment... quixotescaament...

* * *

Els il·luminats que crearen i cultivaren aquella Entitat amb amor, atribuint-li finalitats nobles i justes, estan cançats, amargats, mes no retuts. Demanen la contribució dels esperits selectes per a enfortir l'Entitat, que molt havia fet i que tant podria fer pel millorament social.

* * *

Pobres metges de la quinta força! Sort tenim que aquest poble és molt lluny de nosaltres, que, si fos més aprop, temeriem per la nostra Xauxa.

LI-XAN

Trad., J. Bonifaci